

Из белгијске поезије

РОБЕР ГИЈЕТ (ROBERT GIUETTE)

... Рођен је 1895. године у Анверсу. Написао десетину збирки пјесама.

„Као код Т. С. Елиота, тако је поезија Гијета са суштинском савременошћу, јер се односи на човјека који размишља о свакодневном животу у савременим градовима, а чија егзистенција захтјева напор, обуздавање, нова схватања“. (Marsel Lekont)

„Трагање за недостижним, код њега, може да подсјети на Рилкеа, са ритмовима који су сроднији Ревердију или Жое Бускеу. Спиритално је ту без уступка“.

(Alen Boske)

ЖЕНА ГОВОРИ

(Одломци)

Моја нада у руци мојој
птица чије срце звони
 испод росна перја
Смрвити бих је могао
 са два прста своја
То перје дивно
 милујем благо

— о —

Златна кошница зракā
о та ћелија часа —
светлост моје туге
Под бременим ноћи
како је и мед мутан
Већ је угасла ми радост
од знања да ће угаснут' брзо

— o —

Љубав — привид што се свија —
о ја сам покуњена над самом собом

— o —

Изгубљена
о сутра о сутрадани
у његовом загрљају
у мојој тузи
Да можемо попут повратка
одједном се обоје изгубити
смјестити се у вихору
тој плажи праискона
тој пустињи зоре
тој варошици
гдје бисмо слободни били
да се надамо
бар помало

— o —

Бјеше се спустило небо

Мржња спрам мржње
Не бјеше чаролије више

Газићемо сулудо једно друго
ријешени да свиснемо једно за друго

Он ме називаше дјететом својим
а ја се одазивах само сузама

(„Други глас“)

РУКОПИСИ

— o —

Инсект је страницу прешао
Лист се брзо скупља
Вода остављаше трагове
Трагам за писмом по знацима

— o —

Разбјегле се сјене по ватри
Потражи стазе азура
Тражи свјежину листа
Вребај туч излаза

— o —

По злату свиле
два неспојива мастила
црвено и црно
исписала су неразмрсиву судбу

— o —

Скаменила се борба
под муњевитим гневом

Очи стаклена сјаја
Нокти бакрени
Кржаве црте лица

— o —

Вода пере воду
Већ нас зачуђава
слика са матице
Врепкам шум неки
који ме чува
од дуга чекања

Тај потпис
неког бића

— o —

Магла шљункаста и златна
Пјева сенка једрилица
стихове њихове сневе

Успомене су
На плавој плажи
са мирисима вјетра

Колико заборавља и несјећања
У младости мојој
једино с прољећем умрли
још осмијех свој чувају
И не зна нико
њихов миг непокретни
кроз бјекство снова

Једрилице што нестају
у маглама пијеска

— о —

Да ли
знак ствара пејзаж
доноси облак и дрво
и талас и маглу
од плавила до зеленила
и камен мјесечинаст

— о —

Усправљено дрво прамца
пут варљива свијетла
из дубина вода
већ од праискона

О тај позив са дна срца
Минулих пустиња
и осама таласа
што га посрами свака правилност

— о —

На дну ружичастог језера
писмо неког једрења
и кривудава конач спушта се злобно
спреман да извуче чудовиште

— о —

Барка пут неба
Видик већ изгубљен
безбојан и без сјаја
Море се наслућује
са медене плаже
Човек је сан исписао
поветарцима и таласима

(„Потписи“)

ТОЧАК

I

Пјевај, странче с тротоара
Глас твој прозор не отвара
Стој у заклону пред силним сунцем
Пјевај снажније пјевај тужније

С лицем спрам чипке фасада
С леђима спрам слепих зидова

Пјесма ће се таћи пламена прозора
Угледај осмјех времена на тисућ' свјетилъки

Као неко
огромно лице
које себе именује

II

О благо свјетлицање
Књига се отвара
а срцем истинитим видјех
поплаве сјећања мога дјетињства

Како
реци ми како
Та се отвара прошлост
што је чуваше смјерно
да срце населити своје
обилним њеним плодом

Је ли усница ране
свела своју тајну
у зрелу наранџу
Тако давно
тако дуго потом

Заиста је самоћа моја
као цвет прадавни
што доцније клија у овој ватри
Где дакле
изгубљен је некад

III

Ријеч је умрла
И свијет је стигао
И препуне су улице народа

Нико праг не прелази
Све замукло у забранама
И развалине се свијетом заносе

На самом крају друма
цвијет огроман од мастила
заклања радост сваку

Сулудо очекивање
избезумљене боје
та циновска успомена
што све поништава

IV

За осмијех је срце путо
злобни погледи поцијепали љепоту

И тужан и весео
као да су лепезе
а рана као курјак

Завршава се прича
Чим нема више времена

V

Улица скреће према стрмини
Људи прате своје стазе
или једино пролазнице
Ја се само присећам
Уморно сунце тож наставља
Прозори се пак отварају
спрам тишине и свјежине

Окреће се велики точак
и непрестано се врти
и људе брзо слама

Земља тако гута земљу

(„Точак“)

ОДАБРАО И ПРЕВЕО
РАДОМАН ЗУКОВИЋ